

Výročná správa o kvalite tvorivej činnosti UPJŠ LF za rok 2022

Ústav patológie

1. Vedeckovýskumná kapacita a jej využitie na riešenie vedeckých projektov v roku 2022

Na pracovisku nie je zapojený do riešenia žiadneho vedeckého projektu vedecký pracovník MVDr. Pavel Kočan, PhD.

2. Ceny za vedu, resp. iné ocenenia a vyznamenania získané zamestnancami fakulty v roku 2022 za výsledky vo výskume

Žiadne ocenenia a vyznamenania získané akademickými zamestnancami od externých inštitúcií za výsledky vo výskume v roku 2022.

3. Publikačná a prednášková činnosť fakulty v roku 2022

Žiadne nekonferenčné pozvané/vyžiadané prednášky zamestnancov fakulty v roku 2022 na významných zahraničných univerzitách a akademických ustanovizniach.

4. Vedecké podujatia v roku 2022

Žiadna organizácia, spoluorganizácia vedeckých konferencií, sympózií, seminárov. Žiadne vydanie vedeckých časopisov v roku 2022.

5. Realizačné výstupy z riešenia projektov, vývoj a transfer technológií, spolupráca s praxou a podnikateľská činnosť

Bez riešených grantových a inštitucionálnych projektov resp. HZ a štátnych objednávok pre domáce aj zahraničné projekty.

6. Významné vedeckovýskumné výsledky UPJŠ LF

Najvýznamnejšie výsledky:

Oblasť výskumu: Zdravotníctvo

V2- Vedecký výstup publikačnej činnosti ako časť editovanej knihy alebo zborníka

Kp- Príspevok z podujatia

ŠIMKO,PATRIK- LEŠKANIČOVÁ, ANDREA- MOCHNACKÝ, FILIP- JENDŽELOVSKÁ, ZUZANA - VERBÓOVÁ,ĽUDMILA - BENETINOVÁ,ZUZANA - JENDŽELOVSKÝ, RASTISLAV- BLICHÁROVÁ, ALŽBETA- KISKOVÁ, TERÉZIA: Účinky kyseliny gyroforovej na nádory mozgu. **Zborník prednášok zo Súťaže mladých onkológov.** 1. vyd. – Bratislava (Slovensko) : Nadácia Výskum rakoviny, 2022. – ISBN 978-80-971621-3-9, s. 71-75.

Aj napriek pokroku a liečbe zostáva rakovina mozgu stále jednou z najagresívnejších nádorových ochorení vôbec, sprevádzaná vysokou mierou úmrtnosti a zlej prognostickej terapií. Nádorová kachexia je komplexná porucha, ktorá je zapríčinená metabolickou nerovnováhou a zápalom, čo vo výsledku vedie k extrémnemu chudnutiu u onkologických pacientov. Zaznamenali sme zníženie hmotnosti pečene a mozgu pri oboch nádorových

skupinách. V prípade krvných parametrov sme sledovali nárast počtu trombocytov nad fyziologickú hodnotu, čo je dôsledok zväčšujúceho sa glioblastómu. Po indukcii nádoru sa hodnoty ROS v leukocytoch zvýšili. Keďže GA má preukázané antioxidačné vlastnosti, vďaka svojej polyfenolovej štruktúre, tak bola schopná svojim antioxidačným mechanizmom znížiť túto hladinu na úroveň INT zvierat. Zvýšené hladiny ROS sú preto spojené s rôznymi patologickými procesmi, a teda i nádormi. Nádorová skupina ENU vykazovala vyšší prírastok hmotnosti oproti GA a INT skupine, čo môže byť dôsledkom patologického vplyvu glioblastómu na os hypotalamus-hypofýza-nadobličky. Avšak, v prípade nádorových zvierat liečených s GA v dávke 10 mg/kg hmotnosti, dokázala znížiť hmotnosť týchto zvierat na úroveň INT skupiny. Nakoľko doteraz nebola publikovaná žiadna štúdia, ktorá by sa zaoberala vplyvom GA na nádory mozgu in vivo, nie je možné naše výsledky porovnať s inými štúdiami. Tieto preliminárne výsledky môžu slúžiť ako podklad k ďalším štúdiám, zaoberajúcim sa mechanizmami účinku rôznych dávok GA na nádory mozgu.

V3- Vedecký výstup publikačnej činnosti z časopisu

ČI- článok

RUDNAY, MAROŠ- Blichárová, Alžbeta- Křupka, Michal- Paraničová, Ivana- Pobeha, Pavol- Rajašková, Gabriela- Lehotská, Viera: Large Thoracic Lymphadenopathy and Pulmonary Nodules in Young Man. **Chest imaging and pathology for clinicians**, New York (USA) : Elsevier. – ISSN 0012-3692. – ISSN (online) 1931-3543, vol. 161, issue 3.

Ascariasis can be a rare cause of granulomatous inflammatory reaction, even outside the abdominal cavity. Ascaris eggs can disseminate outside the GI tract, even into the lungs, and radiologically mimic a neoplastic process. Radiologic and clinical imaging is not specific; final diagnosis can be made only by direct histologic examination.

7. Iné

Projekty (spolupráca):

VEGA 1/0658/20
Kombinovaná liečba glioblastómu temozolomidom a sekundárnymi metabolitmi lišajníkov
Riešenie: 2020 - 2023 Vedúca projektu: RNDr. Terézia Kisková, PhD.

VEGA 1/0723/21
Sledovanie vplyvu oklúzie strednej mozgovej tepny s použitím konektomických údajov
Riešenie: 2021 – 2024 Vedúci projektu: RNDr. Martin Bona, PhD.

APVV 21-0069
Sekretóm krvných elementov v úlohe zdroja bioaktívnych faktorov sprostredkujúcich neuroprotekcii
Riešenie: 2022 – 2026 Vedúci projektu: RNDr. Martin Bona, PhD.

V Košiciach dňa 10.3.2023

MUDr. Alžbeta Blichárová, PhD.
zástupca prednostu pre pedagogickú činnosť
Ústav patológie UPJŠ LF